

sa do nes

u p

**ELS DRETS SEXUALS I
REPRODUCTIUS, CLAUS
PER A LA IGUALTAT**

1714 / 2014 Sant Boi Ciutat
del Tricentenari

8 DE MARÇ, DIA INTERNACIONAL DE LES DONES

Com cada any, per tal de commemorar el 8 de març, Dia internacional de les dones, des de l'Ajuntament de Sant Boi i el teixit associatiu de les dones de Sant Boi es duran a terme diverses accions i activitats obertes a la ciutat que podreu trobar a la programació. D'entre els actes previstos, cal destacar la conferència sobre la Reforma de la llei de l'avortament i la pèrdua de drets de les dones a càrrec de l'advocada Maria José Varela que tindrà lloc a el 6 de març a les 18h a la sala de plens de l'Ajuntament. I l'homenatge a les dones que treballen en l'àmbit de l'atenció que tindrà lloc el dia 7 de març a les 18,30h al teatre de Can Massallera.

Podreu trobar la programació a:
<http://www.donessantboi.cat>
facebook: <https://www.facebook.com/igualtat.santboi> ■

IV CONGRÉS DE LES DONES DEL BAIX LLOBREGAT

Aquest any està previst realitzar el 4t Congrés de les Dones de la Comarca amb l'objectiu de donar continuïtat al foment de la igualtat i de la plena ciutadania. A partir de les conclusions d'aquest congrés s'elaborarà el III Pla Transversal de polítiques de dones del Baix Llobregat que serà el full de ruta per als propers anys. El congrés tindrà lloc els 14 i 15 de novembre de 2014 a la ciutat de Gavà sota el lema "Les dones com agents de canvi social i econòmic". Partint d'aquesta proposta temàtica es convidarà les dones de la comarca a debatre, reflexionar i fer aportacions sobre els nous models de transformació social del segle XXI liderats per dones, sobre noves estratègies de participació social, econòmica, etc.

Properament podreu trobar més informació a:
<http://elbaixllobregat.net/conselldones/> ■

EL PLE DE L'AJUNTAMENT APROVA UNA MOCIÓ CONTRA LA REFORMA DE LA LLEI DE L'AVORTAMENT

El passat dilluns 24 de febrer, el Ple de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat va aprovar la moció proposada per PSC i ICV-EUiA-E, contra la reforma de la Llei de Salut sexual i reproductiva i interrupció voluntària de l'embaràs, amb els vots a favor de CIU, ICV-EUiA-E, PSC i d'una de les regidores del PP i l'abstenció dels regidors i regidores dels grups de PP i PxC. En aquesta moció, en primer lloc, es demana

al Govern de l'Estat la retirada de la reforma de Llei de l'avortament, en segon lloc, l'Ajuntament es compromet a donar suport a qualsevol iniciativa i mobilització social que denunciï l'atac a les llibertats i els drets de les dones sobre el seu propi cos i, en tercer lloc, s'acorda recolzar els canvis legislatius que amplii els drets vinculats a la salut sexual i reproductiva i a la interrupció voluntària de l'embaràs. ■

FOTO DE LA PORTADA:

Manifestació convocada per la Coordinadora feminista del Baix Llobregat, el 6 de juny de 1979 reclamant una llei de divorci i l'avortament lliure i gratuït. ■

Autora de la foto: Marta Estruch Maussner, administrativa a l'empresa Siemens. Lluitadora històrica del moviment feminista a les acaballes del franquisme. Membre de la Comissió Comarcal (Baix Llobregat) del PSUC per a l'Alliberament de la Dona, 1976-1981 i de la Coordinadora Feminista del Baix Llobregat que es va crear el 1978. Coautora de la investigació: El feminisme al PSUC. Els anys setanta i vuitanta del segle XX.
<http://elfeminismealpsuc.adpc.cat/>

Sumari

02. 8 de març, Dia Internacional de les Dones; IV Congrés de les Dones del Baix Llobregat; El Ple de l'Ajuntament aprova una moció contra la reforma de la Llei de l'avortament; Autoria de la foto de la portada;
03. Defensem el dret a decidir de les dones
04. Els Drets Sexuals i Reproductius són Drets Humans
05. Els diferents mètodes anticonceptius i el seu ús
- 06-07. L'avortament a Europa. L'avortament a l'Estat espanyol
08. La reforma legal en matèria d'avortament: està en joc la nostra vida i la nostra llibertat
09. La reforma de llei de l'avortament del PP ens farà retrocedir 30 anys
10. Cristina Sánchez: l'Estat decideix sobre el cos de les dones, cosa que no fa en cap cas amb el cos dels homes
11. Mercè Juan: el programa Salut i escola, el primer que va caure amb les retallades

saup
don
nes

Edita: Ajuntament de Sant Boi.
Consell Municipal de les Dones.

Redacció i Assessorament:
Associació de Dones Periodistes
(Marta Corcoy, Mavi Carrasco).

Disseny i impressió: El Tinter, SAL
(empresa certificada ISO 9001,
ISO 14001 i EMAS)
Impressió en paper 100% reciclat

DEFENSEM EL DRET A DECIDIR DE LES DONES

Avui em faig altaveu d'un sentiment experimentat per moltes dones i homes d'aquest país. Un sentiment de frustració i impotència davant l'amenaça real front la pèrdua de fites aconseguides en l'històric democràtic més recent. L'aposta explícita per la igualtat efectiva entre dones i homes, i la seva concreció en tot tipus de marcs legislatius, polítiques i serveis públics ha estat un dels trets més significatius dels últims governs progressistes tant a l'Estat com a Catalunya. Es reconeixien avanços que es consideraven consolidats i molts cops, puntes de llança de noves consecucions en la lluita contra les desigualtats, encara existents, i les discriminacions de gènere. Però en aquests moments, el desconcert és total davant l'eliminació sistemàtica de drets bàsics, ja arrelats i assumits per tothom i que ara sucumbeixen a l'acció imparabile de la dreta espanyola i catalana que vol retornar a models socials conservadors, sexistes i no igualitaris.

Aquesta realitat s'ha fet evident en els últims dos anys, en els que hem assistit a l'aparició de tot tipus de reformes, lleis i actuacions, desenvolupades pel Govern de l'Estat, que afecten a diferents drets de ciutadania, i tot amb l'excusa de la crisi econòmica. Però ara, a partir de la seva proposta de reforma de la llei de salut sexual i reproductiva vigent des del 2010, veiem un atac clarament ideològic a la llibertat de les dones i al dret a decidir sobre el seu propi cos, que no es pot amagar darrera arguments pressupostaris. S'està donant resposta als sectors més radicalment patriarcals i retrògrads de la nostra

HEM DE TORNAR A ALÇAR LA VEU D'AVANT L'ELIMINACIÓ DE DRETS BÀSICS I LA PÈRDUA DE FITES JA ACONSEGUIDES

societat i ens situa trenta anys enrera, generant un problema on no n'hi havia, ja que l'actual llei de terminis, similar a la del país europeu més avançats, s'estava aplicant amb normalitat. Però si la reforma prospera aconseguirem dividir a les dones en dos grups: les que podran pagar les despeses d'avortar lliurement i legalment, amb garanties sanitàries a un altre país europeu, i les dones sense recursos econòmics, abocades a la clandestinitat, a la desprotecció jurídica i a posar en risc la seva salut i fins i tot la seva vida.

Per això és necessari que tornem a alçar la veu contra les decisions que tornen a posar en risc a les dones i als seus drets, reobrint debats ja superats socialment.

Des de l'Ajuntament de Sant Boi amb el Consell de les Dones reivindiquem les polítiques promotores de la igualtat de gènere com a instruments absolutament necessaris per una societat més solidària, justa i igualitària. ■

Lluïsa Moret i Sabidó

Tinenta d'alcaldia de Benestar i Ciutadania
Regidora de Polítiques per a la Igualtat
de Gènere i Nous Usos del Temps

Manifestació a Madrid el passat 1 de febrer contra la reforma de llei de l'avortament

ELS DRETS SEXUALS I REPRODUCTIUS SÓN DRETS HUMANS

El moviment feminista dels anys 70 del segle XX defineix els Drets Sexuals i Reproductius com els drets de les dones a controlar el seu cos regulant la seva sexualitat i capacitat reproductiva sense imposicions, coercions o violència per part dels homes, així com l'exigència que aquests assumeixin la seva responsabilitat en l'exercici de la seva sexualitat.

Aquesta reivindicació, que representa el moll de l'os de totes les reivindicacions de les dones, va obligar a les Nacions Unides durant la dècada dels '90 a reformular les seves conceptualitzacions i orientacions en matèria de polítiques de població, de salut i de desenvolupament dels Drets Humans. Així a la Conferència Internacional sobre població celebrada al Caire l'any 1994 es ratifica el dret de les dones a controlar la seva pròpia fecunditat a través de l'accés a la informació sobre els mètodes anticonceptius i a la IV Conferència Mundial sobre les Dones celebrada a Beijing l'any 1995 es fa referència als Drets Sexuals i Reproductius com a part indissoluble dels Drets Humans: *"Els drets humans de les dones inclouen el seu dret a exercir el control i decidir lliure i responsablement sobre les qüestions relatives a la seva sexualitat, inclosa la seva salut sexual i reproductiva, lliures de coerció, discriminació i violència"* (Conferència de Beijing, 1995).

Prèviament, l'any 1952, es crea a Bombay (Índia) la Federació Internacional de la Planificació Familiar (IPPF). A l'Estat espanyol el 1987 es crea la Federación de Planificación Familiar Estatal (FPFE) que forma part de la IPPF i està integrada per diverses associacions entre les quals hi ha la l'Associació de Planificació Familiar de Catalunya i Balears (APFCB), amb seu a Barcelona. Aquestes entitats tenen com a principals objectius la promoció de la salut reproductiva i la salut sexual i defensen el dret a decidir de les dones, el lliure accés als mètodes anticonceptius i la incorporació a la sanitat pública de l'avortament en condicions de seguretat.

Declaració dels Drets Sexuals

El 2008 la IPPF aprova una Declaració dels Drets Sexuals, en la qual s'insisteix específicament en els Drets Sexuals, perquè no quedin subordinats als Drets Reproductius i a la Salut Reproductiva.

L'AVORTAMENT HA D'ESTAR INCORPORAT A LA SANITAT PÚBLICA EN CONDICIONS DE SEGURETAT

Aquests 10 drets sexuals són els següents:

1.- Dret a la igualtat, a una protecció legal igualitària i a viure lliures de tota discriminació basada en el sexe, la sexualitat o el gènere.

2.- Dret a la participació en els àmbits civils, econòmics, socials..., sense importar el sexe, la sexualitat o el gènere.

3.- Dret a la vida, a la llibertat, a la seguretat i a la integritat corporal. Dret a exercir la sexualitat lliures de violència, intimidació o coerció

4.- Dret a la privacitat i la confidencialitat, essencial per exercir l'autonomia sexual.

5.- Dret a l'autonomia personal, al reconeixement davant la llei, a la llibertat sexual, a l'oportunitat de les persones per decidir lliurement sobre la sexualitat i l'elecció de les seves parelles sexuals

6.- Dret a la llibertat de pensament, opinió, expressió i associació en relació a les seves idees sobre la sexualitat, la identitat de gènere i els drets sexuals.

7.- Dret a la salut sexual i als beneficis dels avenços científics. Dret d'accés a l'atenció de la salut sexual per a la prevenció,

diagnòstic i tractament de totes les inquietuds, problemes i trastorns sexuals.

8.- Dret a l'educació i a la informació de manera general i a l'educació integral en sexualitat, útil per exercir plenament la seva ciutadania i la igualtat en els àmbits privats, públics, polítics i socials.

9.- Dret a escollir si casar-se o no, a formar i planificar una família, així com a decidir si tenir o no fills/es, com i quan.

10.- Dret a la rendició de comptes i a la reparació de danys causats per incompliment dels drets sexuals. ■

Portada de la Declaració dels Drets Sexuals

ELS DIFERENTS MÈTODES ANTICONCEPTIUS I EL SEU ÚS

L'accés a la informació és una eina fonamental, en tota societat democràtica. Aquest dret d'accés a la informació pren especial importància en l'àmbit de la salut i en especial en la sexualitat i la reproducció, ja que contribueix de manera directa en la capacitat de prendre decisions lliures sobre el propi cos. El tractament adequat de la salut sexual i reproductiva, incloent la informació i els serveis de planificació familiar, es reconeix no només com a una intervenció clau per millorar la salut de les dones, sinó també com un dret humà fonamental. Les diferents maneres per evitar un embaràs es coneixen des de l'antiguitat i han anat evolucionant amb mètodes cap cop més segurs i amb menys risc.

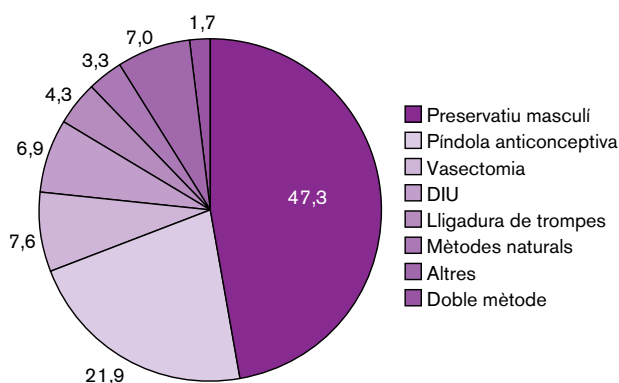
A l'Estat espanyol el mètode anticonceptiu més emprat és

EL PRESERVATIU MASCULÍ ÉS EL MÈTODE ANTICONCEPTIU MÉS UTILITZAT A L'ESTAT ESPANYOL

el **preservatiu masculí** utilitzat gairebé pel **50% de la població en edat fèrtil**, mentre que es calcula que la **píndola anticonceptiva hormonal** la utilitza entre el **22%** i el **35%** de la població, segons enquestes que es realitzen de manera periòdica.

Un **20% de les dones que utilitzen el preservatiu masculí** com a principal mètode diuen que **no l'utilitzen de manera consistent** des del principi fins el final de la relació.

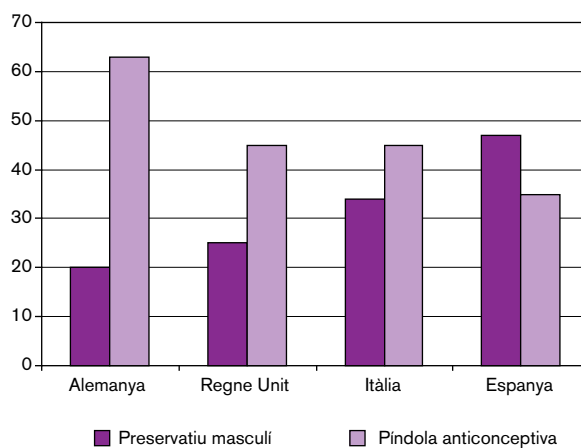
Ús de mètodes anticonceptius (Estat espanyol, 2011)

Font: Grup Daphne, Bayer: VII Encuesta de Anticoncepción en España 2011

El context europeu

En el següent gràfic podem veure com aquestes dades de l'Estat espanyol no són coincidents amb l'ús de mètodes anticonceptius a d'altres països d'Europa com és el cas d'**Alemanya** on el **preservatiu masculí** és molt menys utilitzat, només en un **20% dels casos** i, en canvi, la **píndola anticonceptiva s'utilitza de manera més generalitzada, amb un percentatge d'un 63%**.

Font: Johnson, S., Pion, C., Jennings, V.(2013): *Current methods and attitudes of women towards contraception in Europe and America*. Reproductive Health.

Pastilla del dia després

El Estudio poblacional sobre uso y opinión de la píndola postcoital, elaborat per la Sociedad Española de Contracepción el 2013 conclou que la utilització de la **píndola postcoital (PDD) o pastilla del dia després** està associada fonamentalment a una **situació d'emergència**, com a conseqüència d'algun problema amb el mètode anticonceptiu utilitzat que és, **en un 78,9% dels casos el preservatiu masculí**.

Cap dona utilitza la PDD com a mètode anticonceptiu habitual, només un 0,5% declara tenir píndoles postcoitals a casa com a prevenció.

La gent jove, més prudent

Segons l'última enquesta a la joventut de Catalunya del 2012, l'ús de mètodes anticonceptius tendeix a disminuir a mesura que augmenta l'edat. **Així els i les joves que conviuen amb parella i fills/es en fan un menor ús (63,9%) que els que viuen a la llar d'origen (91%).** ■

L'AVORTAMENT A EUROPA

Legalització, despenalització o la més absoluta prohibició amb penes de vegades greus, són els diferents barems en què oscil·len les legislacions sobre l'avortament al món.

En el cas d'**Europa** les legislacions vigents als diferents països varien des de les lleis de terminis o sistema mixt (permissius), a les lleis de supòsits (restrictius) fins a la prohibició de la interrupció voluntària de l'embaràs.

La normativa vigent en aquests moments a l'**Estat espanyol** (aprovada en el govern de J.L. Rodríguez Zapatero), tal i com podreu veure en la següent pàgina és un **sistema de terminis amb avortament lliure en les primeres 14 setmanes**.

Altres països amb lleis de terminis o sistema mixt:

Romania, avortament lliure fins les 14 primeres setmanes de gestació

Suècia, avortament lliure fins les 18 primeres setmanes de gestació

Holanda, avortament lliure fins les 24 primeres setmanes de gestació

Anglaterra, avortament lliure fins les 24 setmanes primeres setmanes de gestació per evitar danys a la salut física o mental de la dona o problemes socioeconòmics. Sense límit temporal en cas de risc greu o malformació del fetus.

Itàlia, Àustria, Bulgària, Dinamarca, Grècia, Eslovàquia, Hongria, Letònia, Lituània, República Txeca, avortament lliure durant les 12 setmanes primeres de gestació

Alemanya, es combina un sistema de terminis amb un de supòsits. Es poden autoritzar avortaments fins a 12 setmanes amb embarassades en "situació d'especial necessitat", i amb assessorament almenys tres dies abans de la intervenció.

Bèlgica, sistema mixt de terminis i supòsits. Així, una dona "en situació d'angoixa" podria avortar en les 12 primeres setmanes, i un mínim de sis dies després de la primera consulta mèdica. Superat aquest termini, només es permet l'avortament per motius mèdics amb l'opinió de dos facultatius.

- **Prohibit:** Andorra, El Vaticà i Malta.
- **Restrictius:** Finlàndia. Polònia. Irlanda.
- **Permissius:** Romania, Suècia, Holanda, Anglaterra, Itàlia, Àustria, Bulgària, Dinamarca, Grècia, Eslovàquia, Hongria, Letònia, Lituània, República Txeca, Alemanya, Bèlgica, França, Noruega i Portugal.
- **Espanya**, actualment permissiu però en discussió una reforma restrictiva.

França actualment es troba en procés de discussió la llei vigent de 1975 la qual preveu que fins les 12 setmanes, les dones que volen avortar i no es troben en cap dels supòsits de malformació del fetus o perill per a la mare, han de justificar un estat d'angoixa després de dues consultes mèdiques obligatòries.

Noruega, avortament lliure fins a les 12 setmanes primeres setmanes. Després d'aquest termini, només es pot avortar quan la dona faci una sol·licitud i una junta mèdica ho autoritzi.

Portugal. Avortament permès fins a les 10 setmanes primeres de gestació

Llei de supòsits.

Finlàndia. La llei té en compte sis supòsits amb un termini de 12 setma-

nes ampliable fins a 20 en casos especials. Exigeix com a requisits l'autorització de dos metges. També està permès en el cas de que la dona sigui menor de 17 anys o major de 40 si ja té quatre fills/es.

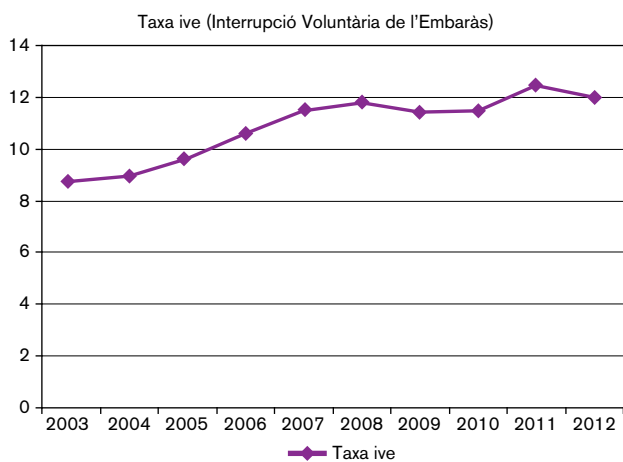
Polònia. La llei no preveu terminis excepte en el cas de malformació del fetus (abans de les 12 setmanes). Els supòsits contemplats són en els casos de violació i incest.

Irlanda. Molt restrictiu. Es practica en circumstàncies excepcionals de risc per a la vida de l'embarassada. Està prohibit en casos de violació, incest o malformacions del fetus.

Il·legal: Andorra, El Vaticà i Malta, en aquest últim país castigat amb penes d'entre 18 mesos fins a 3 anys de presó. ■

ELS CANVIS LEGISLATIUS SOBRE L'AVORTAMENT A L'ESTAT ESPANYOL DES DE 1985

Llei de 1985	Llei de 2010	Avantprojecte de Llei Gallardón (2013)
La despenalització de l'avortament sota 3 supòsits	El reconeixement dels drets sexuals i reproductius de les dones	La llei dels 2 supòsits
<p>Llei de supòsits</p> <p>L'avortament constitueix un delictes (per a les dones i els/les professionals de la medicina). Despenalitzat en tres supòsits:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Evitar un greu perill per a la vida o la salut física o psíquica de l'embarassada 2. Que l'embaràs fos conseqüència d'un delictes de violació (fins les 12 setmanes de gestació). 3. Malformació física o psíquica del fetus (fins les 22 setmanes de gestació). 	<p>Llei de terminis</p> <p>L'avortament és lliure fins a les 14 setmanes de gestació a decisió de l'embarassada.</p> <p>Fins la setmana 22 de gestació es pot interrompre l'embaràs en cas de risc per a la vida de la mare o anomalies del fetus.</p> <p>A partir de la setmana 22 només es pot interrompre l'embaràs si es diagnostiquen en el fetus anomalies incompatibles amb la vida o malalties extremadament greus.</p>	<p>Llei de supòsits</p> <p>L'avortament constitueix un delictes (per als/les professionals de la medicina) despenalitzat en dos supòsits:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Evitar un greu perill per a la vida o la salut física o psíquica de l'embarassada (fins les 22 setmanes de gestació) 2. Que l'embaràs fos conseqüència d'un delictes de violació (fins les 12 setmanes de gestació). <p>La malformació fetal desapareix com a supòsit i només es podrà avortar en el cas que les "anomalies fetals incompatibles amb la vida" afectin psíquicament l'embarassada.</p>

La llei del 2010 no va implicar un augment dels avortaments

La taxa d'avortaments a l'Estat espanyol és actualment de **12 interrupcions per cada 1000 dones entre 16 i 44 anys**. És una taxa que se situa al mateix nivell dels països de l'oest d'Europa (Àustria, Bèlgica, França, Alemanya, Luxemburg, Holanda i Suïssa) on també és de 12 per mil, sensiblement més baixa que la del conjunt dels països del sud d'Europa (18 per mil).

(Font: *Guttmacher Institute*)

Si ens mirem com ha anat canviant la taxa d'interrupcions de l'embaràs, ens adonem que els canvis han estat pocs i desvinculats de les legislacions de l'avortament.

L'opinió pública és favorable al dret a decidir de les dones

La major part de la població és favorable al dret a decidir de les dones i contrària a la reforma de la llei de l'avortament.

- El **86%** de la població espanyola considera que **les dones embarassades han de poder decidir lliurement** si volen continuar o no amb l'embaràs.
- El **78%** de la població entén que **la reforma de la llei de l'avortament no és necessària**.

Font: *Blog Metroscopia (Diari El País, gener 2014)*.

La penalització de l'avortament suposa un greu risc per a la salut de les dones

Les dones, davant d'un embaràs no desitjat, a tot el món, recorren a l'avortament independentment de la legislació. El **86% dels avortaments** induïts es produeixen en països amb lleis altament restrictives.

(Font: *Guttmacher Institute*)

Cada any moren al món 47.000 dones per complicacions derivades d'avortaments insegurs i milions de dones més pateixen lesions derivades d'aquests avortaments.

(Font: *Organització Mundial de la Salut*)

En el continent europeu, un dels més permissius en la legislació sobre l'avortament, un **30% de les morts maternals** tenen com a causa directa l'avortament insegur.

(Font: *Guttmacher Institute*) ■

LA REFORMA LEGAL EN MATÈRIA D'AVORTAMENT: ESTÀ EN JOC LA NOSTRA VIDA I LA NOSTRA LLIBERTAT

Maria José Varela, advocada i llicenciada en psicologia és considerada una experta en la defensa dels drets humans i de les dones. El 2004 va aconseguir la primera sentència a Espanya que condemna per un delict de provocació a la violència per raó de sexe a un iman que deia com colpejar les dones sense deixar senyal.

Sobre la reforma legal en matèria d'avortament que el govern central està tramitant, Varela ens exposa a continuació la seva opinió.

Aquesta reforma proposa, diu l'advocada, incidir de nou en el càstig penal a la interrupció voluntària de l'embaràs. No és el mateix plantejar la seva problemàtica social a oposar-se a situar-lo dins l'àmbit del Codi Penal. Avui amb la Llei del 2010 l'avortament continua criminalitzat, més enllà de la catorze setmana de gestació (llevat de supòsits especials que amplien el termini) o si s'efectua contra la voluntat de l'embarassada.

Tot i que l'avantprojecte legislatiu exculpa la dona, criminalitza amb pena d'un a tres anys de presó i inhabilitació especial per exercir qualsevol professió sanitària i d'un a sis anys a qui realitzi la intervenció, llevat que sigui per evitar un greu perill per a la vida o salut de l'embarassada, dins de les 22 primeres setmanes o quan l'embaràs sigui el resultat de violació o abús sexual si es practica en les dotze primeres setmanes. Si metges, llevadores i personal sanitari esdevenen delinqüents, les dones no podran accedir a la interrupció voluntària de l'embaràs en condicions salubres i per tant la configuració de la seva vida queda greument condicionada. Es veurà obligada a una maternitat no desitjada o una pràctica clandestina de risc. L'escenari ens és conegut, d'aquí veníem a la història legislativa en què la dona ha estat considerada delinqüent per "destruir el producte de la concepció". Obligar la dona a ser mare és, no només incidir en el seu cos, encara més, és interferir en el seu dret a configurar la seva pròpia vida, és considerar la maternitat una obligació social, fet que l'assemblaria a l'esclavisme, i com a màquina reproductora amb possibilitat de dissociar el seu part dels sentiments que l'acompanyen.

La reforma es fa sota el títol de llei per a "la protecció de la vida del concebut i dels drets de l'embarassada". No hi ha dubte que la vida humana en formació és un bé jurídic a protegir, però el que no és acceptable és que es consideri que està per sobre dels drets d'una persona, en aquest cas de la dona. El menys explicable de tot és que

quan es legisla sobre l'avortament, se li dóna primacia, i en canvi en la Llei reguladora de les noves tecnologies reproductives, no només se li atorga un altre tractament, sinó que es delega a sancionar el contrari. Perquè es considera preembrió al producte de la concepció fins al dia catorze, i s'obliga a la seva destrucció si no s'implanta en un tractament de fecundació assistida o es congela.

OBLIGAR LA DONA A SER MARE ÉS CONSIDERAR LA MATERNITAT UNA OBLIGACIÓ SOCIAL

En una escala de valors coherent, la màxima protecció hauria de correspondre a la dona, persona i titular de drets. Després cal òbviament la tutela a la vida en formació i en últim lloc a la ciència, els seus programes, les seves investigacions...

Es contempla expressament l'obligació de les menors de comptar amb l'assentiment dels titulars de la potestat. Això situa un doble requisit a les joves, que no només ha de perillar greument la seva vida o salut o que el seu embaràs sigui conseqüència d'una violació, sinó que a més només podrà tenir accés a la pràctica legal si els seus dos progenitors cotitulars de la potestat li donen permís. La dificultat del consens si hi ha separació pot ser freqüent i la perjudicada la jove.

És per això que en un sistema jurídic modern, coherent i equilibrat, la dona en aquest tema, no hauria de tenir traves a la lliure decisió de la seva maternitat, amb l'únic límit de la viabilitat fetal per a una vida independent. Per tant, per a Maria José Varela, no és només el nostre cos, és la nostra vida i la nostra llibertat i dignitat el que està en joc. ■

LA REFORMA DE LLEI DE L'AVORTAMENT DEL PP ENS FARÀ RETROCEDIR 30 ANYS

Margarita Aznar, ginecòloga. Exerceix la seva professió en un hospital públic on es practiquen interrupcions voluntàries de l'embaràs. Coreductora del protocol de l'Interrupció Voluntària de l'Embaràs (IVE) farmacològica fins a 49 dies d'embaràs, elaborat pel departament de Salut de la Generalitat, el 2011.

Hem mantingut una conversa amb la Margarita i comença recordant com les dones de la seva generació van tenir molts problemes per avortar, durant el franquisme no estava permès, és clar. Havien de marxar a Amsterdam o Londres, era un veritable drama. A l'angoixa i les contradiccions que ja de per sí es plantegen davant la decisió d'avortar, s'hi afegia l'incertesa d'anar a un país desconegut a més de la despesa econòmica que això representava. Les que no aconseguien els diners necessaris, es veien obligades a buscar solucions alternatives que implicaven jugar-se la vida.

AMB L'ACTUAL LLEI, EL NÚMERO D'AVORTAMENTS NO HA AUGMENTAT

A la segona meitat del segle XX moltes vam lluitar pel reconeixement dels drets sexuals i reproductius: volíem poder triar. Demanàvem despenalitzar l'avortament i que fos lliure i gratuït; pensàvem que aconseguir el dret a l'avortament era un gran pas per canviar el model de família patriarcal, entès com un control sociopolític poderós que empeny a les dones al confinament domèstic i a la submissió a través del control de la sexualitat, els drets reproductius i en definitiva, dels nostres cossos, afirma Aznar.

La llei actual, ha representat un gran pas endavant

La llei de 2010 de *salut sexual i reproductiva i de la interrupció voluntària de l'embaràs*, ha representat un gran pas endavant. Ara les dones tenen més facilitats si decideixen que

Aznar atenent una pacient

no és el moment per afrontar un embaràs i en canvi les estadístiques corroboren que el número d'avortaments no ha augmentat. Tot i així, avortar continua sent un drama. No hi ha cap dona que vagi a avortar sense pors, sense angoixa o incertesa i no és veritat que la interrupció de l'embaràs s'hagi convertit en un mètode anticonceptiu més, poden haver-hi casos però son anecdòtics.

Tècnicament també s'ha avançat molt. Ara tenim, diu Aznar, dos procediments per avortar: el mèdic i el quirúrgic. El mètode quirúrgic consisteix en una aspiració o legrat del contingut uterí i es pot fer amb anestèsia local o general. El mètode mèdic, la gran revolució, consisteix en prendre la mifepristona (el famós RU 486), un antiprogèstagen i a les 48 hores el misoprostol, un fàrmac que provoca contraccions uterines amb la conseqüent expulsió dels productes de la gestació. Aquest mètode és senzill i efectiu en gestacions de fins a 9 setmanes. Permet evitar processos invasius i excessivament medicalitzats. Amb aquest tractament mèdic la majoria de les dones poden avortar a casa seva, de manera que un procés tan íntim i emocionalment dolorós pot realitzar-se amb més autonomia i control del propi cos.

I ara, què?

Després de més de tres anys de la posada en marxa de la nova llei, ara que es començava a normalitzar l'assistència a la medicina pública ... apareix aquest avantprojecte de llei Gallardón que, si s'aprova, farà desaparèixer d'una bufada totes les conquestes, ens farà retrocedir 30 anys en la consecució dels nostres drets sexuals i reproductius i contribuirà a augmentar les desigualtats socials. Les dones amb poder adquisitiu aconseguiran els informes psiquiàtrics que demana la llei i podran avortar còmodament a les clíniques privades. En canvi, les que no puguin aconseguir els diners necessaris es veuran obligades, com passava abans, a avortar a la clandestinitat, amb els perills que això comporta per a la seva salut.

Com a dona, feminista i ginecòloga amb experiència mèdica, em manifesto a favor de no modificar la llei actual i interpel·lo a les dones, sobretot a les joves, perquè lluitin contra aquest avantprojecte de llei de l'avortament del PP que representa un gran retrocés, conclou Margarita Aznar. ■

La ginecòloga Margarita Aznar

CRISTINA SÁNCHEZ:

L'ESTAT DECIDEIX SOBRE EL COS DE LES DONES, COSA QUE NO FA EN CAP CAS AMB EL COS DELS HOMES

Una de les persones expertes a les quals hem demanat la seva opinió sobre l'avantprojecte Gallardón de reforma de la llei de l'avortament és la Doctora en Ciències Polítiques i Sociologia i professora titular a la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales de la Universitat de Girona, **Cristina Sánchez Miret**.

Al llarg de la conversa mantinguda, ens ha transmès les seves reflexions al voltant d'aquest tema d'actualitat i d'interès sobretot per a les dones.

Des del meu punt de vista, diu **Cristina Sánchez**, tot el que no sigui legalitzar completament l'avortament es converteix en una desigualtat perquè genera una desigual relació i tracte entre homes i dones. En les diferents lleis sobre l'avortament vigents al món, al marge de si són més o menys restrictives, hi ha un denominador comú: l'Estat decideix sobre el nostre cos, cosa que no fa en cap cas amb els homes. Aquestes lleis tracten de regular-nos, com si fóssim discapacitades per decidir, i això simplement és un insult a la nostra intel·ligència i als nostres drets. Aquest és el tema clau i les dones l'hem de posar obertament sobre la taula quan defensem el nostre dret a decidir.

Avortar, una agressió contra el propi cos

Cap dona es manifesta pro avortista perquè li agradi avortar. Avortar representa una agressió contra el nostre cos, però si una dona es veu en la necessitat ho ha de poder fer amb totes les garanties sanitàries i legals.

L'EDUCACIÓ SEXUAL A LES JOVES, IMPRESCINDIBLE PER EVITAR MOLTS EMBARASSOS NO DESITJATS

L'èmfasi en les persones que es manifesten pro avortistes i en les que es manifesten contra l'avortament és fals. Hem de tenir clar que el que hi ha al darrere són institucions que no volen que les dones siguin lliures. En el debat es barregen qüestions ideològiques, morals, de religió... es fan unes petites capelletes que volen establir una moral quan en realitat només és la seva moral, impregnada d'un sexisme i d'un androcentrisme molt profund. En aquestes capelletes malauradament hi ha moltes dones que hi participen sense adonar-se que va en contra d'elles mateixes per esdevenir ciutadanes de ple dret.

Quan més oberta sigui la llei, menys desigualtats, quan més restrictiva, més desigualtats

Quan més restrictiva sigui la llei, les condicions perquè una dona pugui exercir el seu dret a avortar acaben generant desigualtats entre diferents classes socials. Unes podran fer-ho sempre que vulguin per la seva capacitat econòmica i d'altres no podran. Per tant, per evitar qualsevol tipus de

Cristina Sánchez en un debat a 8tv

desigualtat social cal una liberalització total.

Qualsevol llei de l'avortament ha de complir la funció principal de protegir la dona, evitar qualsevol risc per a la seva salut, la desprotecció i el negoci paral·lel que es crea amb les clíniques privades. La llei no és per deixar que es produeixi l'avortament sinó per evitar que no es pugui fer, si és el cas. La decisió de ser mare implica massa coses com per prendre-la a la lleugera. Com és que l'estat no s'ocupa de la maternitat i sí de l'avortament?. Ens hauríem de plantejar la responsabilitat de l'estat en aquests temes, i reflexionar sobre com es pot cuidar la vida de les criatures si no es cuida la vida de les mares. De fet no es dóna importància ni a l'embaràs ni a la cria de les criatures, quan la té tota, per no posar en valor la feina que ha fet tradicionalment la dona.

Educació sexual a les joves

El model sexual imperant continua sent el model pornogràfic per a gaudi dels homes i les noies el segueixen sense estar alliberades malgrat es creuen que ho estan, que són modernes, transgressores i que el feminisme ja està superat. Hi ha massa embarassos no desitjats entre noies joves i molt joves perquè seguim sense una educació sexual feminista. Avortar té seqüeles físiques, psíquiques i emocionals que no només no es poden obviar, sinó que s'han d'explicar, alhora que s'explica el dret inherent a fer-ho si una mateixa ho decideix.

Encara queda molt camí per fer fins eradicar aquesta societat patriarcal que ens domina i que ens malmet la vida, la nostra i la dels futurs ciutadans. ■

MERCÈ JUAN:

EL PROGRAMA SALUT I ESCOLA, EL PRIMER QUE VA CAURE AMB LES RETALLADES

Pensava que vivia al segle XXI i de sobte l'avantprojecte Gallardón de reforma de la llei de l'avortament m'ha traslladat a l'època de la meua joventut. Com un remolí, al meu cap retornen aquelles històries que em semblaven aventures fantàstiques, que les meves companyes m'explicaven al Centre Jove d'anticoncepció i Sexualitat (CJAS). Quins havien estat els seus inicis, com eren aquelles reunions **clandestines** per planificar l'obertura dels Centres de Planificació Familiar (PF). Les seves **manifestacions** a favor dels drets de les dones, les seves **dificultats personals i professionals**, el perquè del dret de poder decidir gaudir de la seva sexualitat i de poder decidir lliurement si es volia tenir fills i quants. Com acompanyaven les dones a França o a Londres els caps de setmana a avortar... Una llarga lluita pels drets sexuals i reproductius que es va aconseguir.

El primer Centre de PF de tot l'Estat espanyol es va obrir al Prat de Llobregat el 1977. Poc després va venir el de Sant Boi i molts altres. Als anys 90, quan jo em vaig incorporar al CJAS, ja feia anys que els Centres de PF funcionaven, creats pels ajuntaments dels municipis on les dones eren més reivindicatives. I al Baix Llobregat ho eren i molt!. Després vaig estudiar Infermeria per continuar donant servei en aquest camp, cosa que vaig fer fins que es va obrir a Sant Boi el Punt Jove de Salut.

Amb aquest record del passat comença la nostra conversa amb **Mercè Juan Jerez**, membre activa de l'Associació de Planificació Familiar de Catalunya i Balears (APFCiB) i tècnica de Joventut de l'Ajuntament de Sant Boi.

Les principals funcions dels Centres de Planificació Familiar eren les de, Informar i assessorar a les dones sobre

mètodes anticonceptius.

Oferir educació sexual per a les dones
Promoure la disminució de l'embaràs en joves i adolescents

Prevenir les malalties de transmissió sexual, a partir dels anys 90, el VIH i la SIDA.

Què ha passat amb aquests Centres?

Podem afirmar, diu la Mercè, que avui aquests Centres de PF han desaparegut, engolits pel sistema sanitari. Algunes de les seves treballadores han passat a formar part del servei de salut, dins l'àmbit assistencial, sotmeses al nombre de visites per minut, deixant de banda la funció més social que complien aquests Centres.

En molts casos s'ha perdut la funció preventiva, de promoció de la salut educativa, el pilar en què es fonamenta el primer grau de la salut: l'atenció primària o comunitària.

L'educació afectiva i sexual, la prevenció d'embarassos no desitjats, dels avortaments... són aspectes que han quedat relegats a la bona voluntat dels i les professionals dels centres de salut.

La Mercè es lamenta que ara són les llevadores les que, sota la seva responsabilitat i amb la pressió del temps per visita, s'encarreguen de vetllar pel compliment d'una part assistencial dels objectius que identificaven al centres de PF. I fa pocs anys, diu, es va assignar a les infermeres de pediatria la tasca de prevenció dels embarassos no desitjats a les escoles amb el programa **Salut i escola**. La cobertura mai va ser total perquè aquestes professionals requerien de formació en afectivitat i sexualitat i

L'EDUCACIÓ SEXUAL I AFECTIVA HA QUEDAT RELEGADA A LA BONA VOLUNTAT DELS I LES PROFESSIONALS DELS CENTRES DE SALUT

a més sempre estava a voluntat de què hi dediquessin part del seu temps per fer-ho. I quan van començar les retallades el primer programa de salut en caure va ser aquest.

Moltes d'aquelles professionals de PF han passat a fer tasques administratives, altres s'han jubilat... I jo, conclou la Mercè, no vull perdre tot el que vaig aprendre al seu costat: la seva saviesa, els seus coneixements, el saber escoltar, no tenir pressa, el saber acompanyar-te en les teves decisions, la seva lluita per aconseguir nous drets... i mirar cap endavant.

- No vull perdre el dret que tinc com a dona a seguir escollint.
- Vull continuar avançant i conservar els nostres drets com a persones que s'havien conquerit.
- Què passarà amb les següent generacions?. Hem de seguir lluitant!!! ■

CONTRA LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

I A FAVOR DE LA IGUALTAT

Segons dades del *Instituto de la Mujer*, l'any 2013 va registrar un lleuger creixement (3%), del percentatge de dones mortes per violència masclista en relació al 2012. Així mentre que el 2012 van ser 52 les dones mortes, el 2013 aquesta xifra puja fins a 54, de les quals 4 a Catalunya. Sortosament, cap a Sant Boi. Només un 21% havia presentat denúncia contra el seu maltractador.

I el telèfon contra la violència masclista **900 900 120**, de l'Institut Català de les Dones, ha atès l'any 2013 més de 9.000 trucades.

Fins aconseguir que cap dona mori per violència masclista, la lluita i la sensibilització social ha de continuar.

A Sant Boi el passat 25 de novembre, van tenir lloc una sèrie d'activitats en commemoració del Dia Internacional contra la Violència Masclista.

A continuació podem veure un recull de les més significatives

Trobada estatal d'Homes per la Igualtat, els dies 9, 10 i 11 de novembre a Sant Boi, organitzada pel col·lectiu d'Homes Igualitaris.

23 de novembre: acte públic commemoratiu del 25 de Novembre al Mercat de la Muntanyeta. Enlairada de globus.

Els sabers de les dones i els mitjans de comunicació. Jornada organitzada per l'Observatori de les dones en els mitjans de comunicació. 14 de desembre, Espai Francesca Bonnemaison de Barcelona. Hi va participar un grup de dones de Sant Boi.

Jornada tècnica sobre l'atenció als infants testimonis de violència masclista. 26 de novembre. Biblioteca Jordi Rubió i Balaguer.

I Marxa el Baix Llobregat contra la violència masclista. 24 de novembre. Sortida de la Pl. de l'Ajuntament de Sant Boi. Arribada al Parc Torreblanca de Sant Feliu. Prop de 600 persones van marxar juntes per l'eradicació d'aquesta xacra social. L'escriptora santboiana *Ciò Lerma*, guanyadora de la VI edició del Premi literari Delta 2011, va fer la lectura del Manifest.

www.donessantboi.cat